

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลการสอบขึ้นทะเบียนเพื่อรับใบประกอบวิชาชีพ การพยาบาลและการผดุงครรภ์

วิภาดา คุณาวิกติกุล DSN*
อารีวรรณ กลั่นกลิน PhD**
รัตนาวดี ขอนตะวัน Ph.D.**
สุปราณี อัครเสรี คม.***

บทคัดย่อ: ผู้สำเร็จการศึกษาพยาบาลจะต้องสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ผ่านจึงจะสามารถประกอบวิชาชีพฯได้ โดยสภาการพยาบาลได้กำหนดเกณฑ์การประเมินผลการสอบ ที่ผ่านมาพบว่าผู้เข้าสอบจากหลายสถาบันสอบไม่ผ่านทั้ง 8 รายวิชา การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลการสอบขึ้นทะเบียนเพื่อรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ และเพื่อให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายต่อผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปสู่การพัฒนาการดำเนินการด้านต่าง ๆต่อไป

การวิจัยเชิงพรรณนาค้างนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยผสมผสาน (mixed method) ทั้งการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ รวบรวมข้อมูลจากสถาบันการศึกษาพยาบาล 10 แห่งที่มีผู้สำเร็จการศึกษาและสอบขึ้นทะเบียนเพื่อรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพฯแล้ว กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาเชิงปริมาณใช้เอกสารการประเมินตนเองของสถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับผู้สำเร็จการศึกษาและผลการสอบของผู้เข้าสอบจากสถาบันการศึกษาพยาบาล 10 แห่ง ส่วนในการศึกษาเชิงคุณภาพ ได้แก่ ผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตจำนวน 11 คน ผู้สอน 8 รายวิชาจำนวน 73 คน และผู้สำเร็จการศึกษาที่เคยสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพฯ มาก่อนจำนวน 60 คน เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย แบบสำรวจ แนวคำถามในการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้สถิติเชิงบรรยาย และการใช้สถิติอ้างอิง Spearman Rank Correlation ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพวิเคราะห์โดยการจัดหมวดหมู่

ผลการวิจัยเชิงปริมาณพบว่าคะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับผลการสอบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r_{\text{rank}} = .407-.483^{***}, p < .01$) ส่วนผลการศึกษาในเชิงคุณภาพพบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ได้แก่ ปัจจัยนำเข้า ปัจจัยกระบวนการ ปัจจัยสนับสนุน และปัจจัยอื่น ๆ โดยปัจจัยที่เด่นชัดได้แก่ ปัจจัยด้านการเตรียมความพร้อมของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา และปัจจัยด้านแหล่งฝึกและการเรียนการสอนที่แหล่งฝึกปฏิบัติและจำนวนรายวิชาที่สอบกับระยะเวลา ผลการวิจัยสามารถนำไปสู่การให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายแก่สถาบันการศึกษาและสภาการพยาบาลต่อไป

วารสารสภาการพยาบาล 2555; 27(3) 11-28

คำสำคัญ: ผลการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ วิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์

*ผู้เขียนหลัก ศาสตราจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Email:wipada1111@hotmail.com

**รองศาสตราจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

**รองศาสตราจารย์ สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

Factors Related to the Results of Nursing and Obstetric License Tests

Wipada Kunaviktikul DSN*

Areewan Klunklin Ph.D.**

Ratanawadee Chontawan Ph.D.**

Supranee Athaseri M.Ed.***

Abstract: Graduates in nursing are required to pass 8 nursing and obstetric license tests to be qualified as registered nurses. Examinees' test results are evaluated according to the criteria set by the Nursing Council. Over the years, graduates from several institutions failed all of the 8 tests.

This study aimed, firstly, to investigate factors related to the results of nursing and obstetric license tests and, secondly, to propose policy-level guidelines to parties involved in the development of the nursing profession. This descriptive study adopted mixed research methods that combined quantitative with qualitative procedures. The data were collected from 10 nursing institutions whose graduates had taken the license tests. The data for the quantitative part were the 10 institutions' Self Assessment Reports (SARs) pertaining to their graduates who had taken the license tests. For the qualitative part, the data were obtained from 11 nursing curriculum administrators, 73 teachers who had taught the 8 courses and 60 graduates who had taken the license tests. The instruments used consisted of guided interview questions and group dialogues. Descriptive statistics and Spearman's Rank Correlation statistics were used to analyse the quantitative data, and categorisation was used to analyse the qualitative data.

The outcome of the quantitative part showed that graduates' accumulated grade-point averages (GPAXs) had a moderately positive effect on their license test results, at a significant level of 'rank=.407-.483***, $p<.01$ '. The outcomes of the qualitative part revealed the factors of input, process and support, inter alia, as closely related to the nursing and obstetric license test results, with the most obvious aspects being students' and graduates' preparedness, internship places and their training programmes, number of subjects tested and test time.

Based on the above outcomes, applicable policy-oriented recommendations can be presented to relevant institutions and the Nursing Council.

Thai Journal of Nursing Council 2012; 27(3) 11-28

Keywords: license test results; nursing and obstetric profession

*Corresponding author, Professor, Faculty of Nursing, Chiang Mai University, Email:wipada1111@hotmail.com

**Associate Professor, Faculty of Nursing, Chiang Mai University

**Associate Professor, School of Nursing, Mae Fah Luang University